

NEDERLANDSE STICHTING PROBEERT GELD TE VINDEN VOOR HERSTEL MEER IN ROEMENIË

Zoet water beïnvloedt therapeutisch zoutmeer aan Zwarte Zee

De geneeskrachtige werking van de modder uit het zoutmeer van Techirghiol, vlakbij de Zwarte Zee-kust van Roemenië, was al in de Romeinse tijd beroemd. Nog altijd vaart 's ochtends een bootje het meer op om modder op te scheppen voor de duizenden zieken die jaarlijks de sanatoria van Techirghiol bezoeken. Zolang het nog kan, want de laatste jaren wordt het ernstig bedreigd door toestroom van zoet water. Een Nederlandse stichting zet alles op alles om het meer bij Techirghiol zout te houden.

“En dat valt waarachtig niet mee,” zegt voorzitter Wim van Deventer van de stichting Metamorfose, een hulporganisatie die is voortgekomen uit de stedenband tussen Rotterdam en havenstad Constanta, nabij Techirghiol. “Financiering vinden voor een zoetwaterproject is een fluitje van een cent vergeleken met fondsenwerving voor een zoutwaterproject. Zout geldt elders veelal als het probleem; hier is dat net omgekeerd.” De toevloed van zoet water betekent een directe bedreiging voor het unieke ecosysteem, maar ook voor de sanatoria die in de loop der eeuwen zijn ontstaan rond het Roemeense zoutmeer. Inspanningen van Metamorfose hebben er inmiddels toe geleid dat Nederlandse meetapparatuur naar Roemenië is

verscheept om de herkomst van het toestromende zoete water vast te stellen. Maar geld voor structurele oplossingen ontbreekt nog. Vooral patiënten met reumatische klachten, vinden verlichting in een moddertherapie. In de sanatoria rondom het meer ondergaan ze behandelingen waarbij ze worden ingepakt met verwarmde modder. Ook een bad in water uit het meer kan onderdeel zijn van de behandeling.

Het zoutmeer van Techirghiol moet ooit ontstaan zijn door terugtrekking van de zee uit een baai. Een honderd meter brede en drie kilometer lange zandstrook scheidt het meer nu van de Zwarte Zee. Een droog en warm klimaat zorgde voor indamping en

sterke toename van het mineraalgehalte (chloor, magnesium, sulfaten, jodium, bromide) van het meer. Groene algen (*Cladophora vagabunda* en *Crustacean Artemia Salina*) vormen de belangrijkste bron van organisch materiaal voor de modder, die een belangrijke rol speelt voor het toerisme en daarmee voor de lokale economie. Uit vele landen komen mensen naar dit deel van de Zwarte Zee om te worden behandeld.

De problemen in het 1300 hectare grote meer Techirghiol kwamen ruim 30 jaar geleden aan het licht. Een irrigatiesysteem voor de landbouw dat rond die tijd werd aangelegd, zorgde voor een snelle toename van de instroom van oppervlakte- en grondwater. Daarnaast speelde vermoedelijk de aanleg van het Donau-Zwarte Zeekanaal een rol. Het waterpeil, dat voorheen ruim onder dat van de Zwarte Zee lag, steeg in enkele decennia naar 1,5 meter boven zeewaterpeil. De geschatte toename van het watervolume met 7,5 miljoen kubieke meter zorgde voor een forse vermindering van het mineraalgehalte: van meer dan 100 gram/dm³ aan het einde van de 19e eeuw tot waarden die aan het einde van de twintigste eeuw schommelden rond de 60 gram/dm³. “Er is sprake van een golfbeweging in de toe- en afname van het volume”, vertelt dr. V. Moraru, die ter plaatse nauw betrokken is bij het gevecht tegen het oprukkende zoetwater. “Een jaar of drie geleden stond het water zo hoog, dat het Techirghiol bijna overstroomde.” Balansstudies wezen uit dat vooral dat vooraf de toestroom van oppervlaktewater,

Het zoute meer van Techirghiol wordt steeds zoeter door water dat vanuit het Roemeense binnenland toestroomt. Elke ochtend vaart een bootje het meer op om modder op te scheppen voor de sanatoria in de omgeving.

De modder uit het Techirghiol-meer in Roemenië heeft een geneeskrachtige werking.

